

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ

**2024թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա
ֆինանսական հաշվետվություններ**

Բովանդակություն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

հազ. դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	10	32,874	37,209
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	18	157,909	207,775
Ոչ նյութական ակտիվներ		-	522
Կանխավճար ոչ ընթացիկ ակտիվների համար		50,490	-
Ներդրումներ	11	2,262,907	2,262,906
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,504,180	2,508,412
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	13	142,463	245,349
Կանխավճարներ		22,716	22,287
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14	583,718	682,918
Ընթացիկ ակտիվներ		748,897	950,554
Ընդամենը ակտիվներ		3,253,077	3,458,966
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	15	50,000	50,000
Զբաղիված շահույթ		1,638,552	1,390,233
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,688,552	1,440,233
Պարտավորություններ			
Փոխառությունների գծով պարտավորություններ	11	931,015	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	12	28,913	21,791
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	18	109,055	149,962
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		1,068,983	171,753
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	16	428,521	503,311
Փոխառությունների գծով պարտավորություններ	11	-	1,275,440
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	18	67,021	68,229
Ընթացիկ պարտավորություններ		495,542	1,846,980
Ընդամենը պարտավորություններ		1,564,525	2,018,733
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		3,253,077	3,458,966

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2024թ.	2023թ.
Հասույթ	5	2,162,938	1,989,588
Ուղղակի ծախսեր	6	(1,398,674)	(1,200,366)
Համախառն շահույթ		764,264	789,222
Այլ եկամուտ		1,017	8,457
Վարչական ծախսեր	7	(512,003)	(475,410)
Գործառնական գործունեության արդյունքներ		253,278	322,269
Ֆինանսական եկամուտ/(ծախս)	8	36,621	(122,666)
Չուտ ֆինանսական եկամուտ/(ծախս)		36,621	(122,666)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		289,899	199,603
Շահութահարկի գծով ծախս	9	(41,580)	(56,913)
Տարվա շահույթ և ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		248,319	142,690

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2025թ. ապրիլի 29-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Իրինա Գևորգյան
 Տնօրեն

Լիլիթ Մակյան
 Գլխավոր հաշվապահ

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	50,000	1,247,543	1,297,543
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Տարվա շահույթ և ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	142,690	142,690
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	50,000	1,390,233	1,440,233
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	50,000	1,390,233	1,440,233
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Տարվա շահույթ և ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	248,319	248,319
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	50,000	1,638,552	1,688,552

հազ. դրամ	2024թ.	2023թ.
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Հանախորդներից ստացված դրամական միջոցներ	2,396,347	2,306,447
Աշխատակիցներին վճարված դրամական միջոցներ	(1,034,607)	(1,033,167)
Մատակարարներին վճարված դրամական միջոցներ	(385,433)	(327,972)
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	(630,011)	(553,876)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր՝ մինչև շահութահարկի վճարումը	346,296	391,432
Վճարված շահութահարկ	(30,706)	(75,090)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	315,590	316,342
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից	1,148	10,000
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(67,987)	(37,483)
Ստացված տոկոսներ	17,910	30,496
Ներդրումային գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	(48,929)	3,013
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Փոխառությունների մարում	(281,212)	(431,940)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(68,229)	(77,260)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(349,441)	(509,200)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում	(82,780)	(189,845)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 1 հունվարի	682,918	865,784
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(16,420)	6,979
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 31 դեկտեմբերի (Ծնթգ. 14)	583,718	682,918

1. Հաշվետու ընկերություն

(ա) Կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» սահմանափակ պատասխանատվության ընկերությունը («Բիզնես») գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետությունում 1997թ. մարտին: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ն ուներ 94 աշխատակից:

Բիզնեսի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան փ. 26/1, «Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ:

Բիզնեսն աուդիտորական ծառայությունների մատուցման լիցենզիա է ստացել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունից և ծառայություններ է մատուցում ձեռնարկատիրական և բանկային ոլորտի հաճախորդներին:

Հայկական և Հայաստանում գործող միջազգային կազմակերպություններին Բիզնեսը մատուցում է հետևյալ ծառայությունները.

- աուդիտորական ծառայություններ,
- հարկային և իրավաբանական խորհրդատվություն,
- խորհրդատվական ծառայություններ:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բիզնեսն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բիզնեսի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների համար: Բացի այդ, շարունակական բնույթ կրող ռազմական հակամարտությունը Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև, որի ավարտին Լեռնային Ղարաբաղի տարածքն անցավ Ադրբեջանի վերահսկողության ներքո 2023թ. սեպտեմբերին, և Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև շարունակվող ռազմական հակամարտությունը մեծացրել է անորոշությունը գործարար միջավայրում: Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև իրավիճակը շարունակում է լարված մնալ՝ երկրների միջև սահմանի սահմանազատման շուրջ շարունակվող տարաձայնությունների պատճառով:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բիզնեսի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Հաշվապահական հաշվառման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»), որը Բիզնեսի ֆունկցիոնալ արժույթն է և այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական ամբողջ տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է Ծանոթագրություն 5-ում՝ հասույթի ճանաչում. արդյոք ծառայություններից ստացվող հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում, թե ժամանակի որոշակի պահին:

Իրական արժեքի չափում

Բիզնեսի հաշվապահական հաշվառման մի շարք դրույթներ և բացահայտումներ պահանջում են իրական արժեքի չափում թե ֆինանսական և թե ոչ ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների համար:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Բիզնեսը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների, հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև:

- 1-ին մակարդակ. նույն ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների վրա հիման վրա ստացվող):
- 3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակների, ապա իրական արժեքի չափումն ամբողջությամբ դասվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակին, որին դասվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող տեղափոխումները Բիզնեսը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի են ունեցել տեղափոխումները:

Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարվող ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 17-ում՝ «Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում»:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Էական դրույթներ

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների նկատմամբ:

(ա) Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

Ֆինանսական եկամուտը ներառում է ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հաշվեգրվելուն պես՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Ֆինանսական ծախսերը ներառում են փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսերը և ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստները՝ ներառյալ առևտրական դեբիտորական պարտքերը:

Փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող շահույթը և վնասը ներկայացվում են զուտ հիմունքով որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ֆինանսական ծախս՝ կախված այն հանգամանքից, թե որ դիրքում է կատարվում արտարժույթի շարժը՝ զուտ շահույթի, թե զուտ վնասի:

(բ) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը կամ կորուստը դրամային հոդվածների գծով իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի, որը ճշգրտված է ժամանակաշրջանի արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով, և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված՝ արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթի վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(գ) Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց գեղջման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելուց հետո: Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել որպես կարճաժամկետ դրամական միջոցների տեսքով պարգևավճար, եթե Բիզնեսն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես անցյալ ծառայության արդյունք և կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

(դ) Ծախսահարկ

Ծախսահարկի գծով ծախսը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ծախսահարկի գծով ծախսը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված տարբերին:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի կամ վնասի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը բիզնեսի միավորում չէ և գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական և ոչ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկի գումարը որոշելիս Բիզնեսը հաշվի է առնում անորոշ հարկային դիրքերի ազդեցությունը, ինչպես նաև լրացուցիչ հարկերի, տուգանքների, ուշացված վճարումների համար տոկոսների գանձման հնարավորությունը: Բիզնեսը գտնում է, որ հարկային պարտավորությունների գծով հաշվեգրումները բավարար են բոլոր բաց հարկային տարիների համար՝ հիմք ընդունելով բազմաթիվ գործոնների իր գնահատականը՝ այդ թվում հարկային օրենսդրության մեկնաբանությունները և նախկին տարիների փորձը: Այս գնահատականը հիմնված է գնահատումների և ենթադրությունների վրա և կարող է ներառել մի շարք դատողություններ ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ: Կարող է ի հայտ գալ նոր տեղեկատվություն, որը կարող է ստիպել Բիզնեսին փոխել իր դիրքորոշումը գոյություն ունեցող հարկային պարտավորությունների բավարար լինելու մասին: Հարկային պարտավորությունների նման փոփոխություններն ազդեցություն կունենան հարկային ծախսերի վրա այն ժամանակաշրջանում, որում կատարվել է գնահատականը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Բիզնեսն ունի ունի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և այդ հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկվող իրավաբանական անձից կամ տարբեր հարկվող իրավաբանական անձանցից, բայց նրանք մտադիր են մարումն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները միաժամանակ:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որով հավանական է, որ Բիզնեսն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտը կիրացվի:

(ե) Ֆինանսական գործիքներ**(i) Ծանաչում և սկզբնական չափում**

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է դրանց առաջացման օրը: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է, երբ Բիզնեսը դառնում է գործիքի պայմանագրային դրույթների կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը (եթե այն առևտրական դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ) կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հոդվածի դեպքում, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ չպարունակող առևտրական դեբիտորական պարտքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով:

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

(ii) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Բիզնեսը գնահատում է, թե արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են («նշանակալի վերափոխում»), սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այդ դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ՝ իրական արժեքով:

Բիզնեսն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, թե արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են վերափոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բիզնեսը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բիզնեսը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին համանման ուղեցույց:

Բիզնեսը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է ելնելով հետևյալ որակական գործոններից.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխությունը,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխությունը,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխությունը, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանության (օրինակ՝ փոխարկման պայմանի ներառումը):

Եթե ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վերափոխված ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվող չեն, վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը: Այդ դեպքում, Բիզնեսը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտումից առաջացող գումարը ճանաչում է որպես վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ՝ շահույթի կամ վնասի կազմում: Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է որպես վերաբանակցված կամ վերափոխված պայմանագրային դրամական հոսքերի ներկա արժեք, որոնք զեղչվում են ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բիզնեսն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվող են: Այս դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե վերափոխումը (կամ փոխանակումը) չի հանգեցնում ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչմանը, Բիզնեսը կիրառում է այն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, համաձայն որի ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, երբ վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման, այսինքն, Բիզնեսը ճանաչում է վերափոխման (կամ փոխանակման) արդյունքում առաջացող ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի ճշգրտումը շահույթում կամ վնասում վերափոխման (կամ փոխանակման) ամսաթվի դրությամբ:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից:

Բիզնեսն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բիզնեսը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբերվող են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները գուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների վերափոխումը հաշվառվում է որպես մարում, ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես մարումից օգուտի կամ կորուստի մաս: Եթե փոխանակումը կամ վերափոխումը չի հաշվառվում է մարում, ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում վերափոխված պարտավորության մնացած ժամկետի ընթացքում:

(iii) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բիզնեսն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բիզնեսը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Բիզնեսն իրականացնում է գործարքներ, որոնց շրջանակում փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված կամ բոլոր, կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բիզնեսն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են: Բիզնեսը նաև ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորությունից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են, որի դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման ժամանակ մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամային ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(iv) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է գուտ գումարն այն և միայն այն դեպքում, երբ Բիզնեսը տվյալ պահին ունի գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

(զ) Արժեզրկում

Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական գործիքներ և պայմանագրի գծով ակտիվներ

Բիզնեսը ճանաչում է պահուստ ակնկալվող պարտաքային կորուստների գծով՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և
- պայմանագրի գծով ակտիվների համար:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրի գծով ակտիվների գծով կորուստի պահուստը միշտ չափվում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

Երբ Բիզնեսը որոշում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները, այն դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Բիզնեսի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի և պարտքի հիմնավորված գնահատման վրա հիմնված վերլուծությունը և ապագայամետ տեղեկատվությունը:

Բիզնեսը ենթադրում է, որ տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, եթե այն ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Բիզնեսը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով պարտականությունները չեն կատարվել, եթե՝

- հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի իր վարկային պարտավորությունները, եթե Բիզնեսը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (վերջինիս առկայության դեպքում), կամ
- ֆինանսական ակտիվն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն այն ակնկալվող պարտքային կորուստներն են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանգման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանգման դեպքերից (կամ ավելի կարճ ժամկետում, եթե գործիքի ակնկալվող ժամկետը պակաս է 12 ամսից):

Առավելագույն ժամկետը, որը դիտարկվում է ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս, պայմանագրի առավելագույն ժամկետն է, որի ընթացքում Բիզնեսը ենթարկված է պարտքային ռիսկին:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված պարտքային կորուստների գնահատականը: Պարտքային կորուստները չափվում են որպես բոլոր դրամական պակասությունների ներկա արժեք (պայմանագրին համապատասխան Բիզնեսին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բիզնեսի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունը):

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բիզնեսը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, երբ տեղի են ունեցել մեկ կամ մի քանի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- հաճախորդի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է՝ պարտագանցումը կամ ավելի քան 90 օր ժամկետանց դառնալը,
- Բիզնեսին վճարվելիք գումարի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բիզնեսն այլ պայմաններում չէր դիտարկի ի,
- հաճախորդի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորումը,
- ակտիվ շուկայի վերացումը արժեթղթի համար ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստը նվազեցվում է այդ ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում, երբ Բիզնեսը չունի ֆինանսական ակտիվն ամբողջությամբ կամ կամ դրա մի մասը փոխհատուցելու հիմնավոր ակնկալիք: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդների համար Բիզնեսն իրականացնում է դուրսգրման ժամկետների և գումարի առանձին գնահատում՝ ելնելով փոխհատուցելու հիմնավոր ակնկալիքներից: Բիզնեսը չի ակնկալում դուրսգրված գումարների էական փոխհատուցում: Այնուամենայնիվ, դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները կարող են դեռևս հանդիսանալ կատարողական գործողությունների առարկա՝ հասանելի գումարների փոխհատուցման հետ կապված Բիզնեսի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

(Է) Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բիզնեսը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ներկա պահին ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը գեղջման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Չեղջի գծով ծախսը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

(ը) Հասույթի ճանաչում

Հասույթը այն եկամուտն է, որը գոյանում է Բիզնեսի սովորական գործունեության արդյունքում: Այն ճանաչվում է գործարքի՝ մատուցվող ծառայության ավարտվածության տոկոսային համամասնությամբ:

(թ) Վարձակալություն

(i) Բիզնեսը՝ որպես վարձակալ

Բիզնեսը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մշակվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բիզնեսին չի փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության

Ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բիզնեսը կիրագործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ գեղջված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բիզնեսի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բիզնեսը որպես գեղջման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բիզնեսը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բիզնեսը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բիզնեսը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բիզնեսը խելամտորեն համոզված է, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բիզնեսի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բիզնեսը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում ներդրումային գույքի սահմանմանը, Բիզնեսը ներկայացնում է հիմնական միջոցների կազմում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ վարկերի և փոխառությունների կազմում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բիզնեսը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների, այդ թվում՝ փոխադրամիջոցների վարձակալության համար: Այս վարձակալությունների հետ կապված վարձավճարներն Բիզնեսը ճանաչում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(ii) Բիզնեսը՝ որպես վարձատու

Բիզնեսը չունի վարձակալության և ենթավարձակալության պայմանագրեր:

4. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2024թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բիզնեսը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

(ա) **ՖՀՄՍ 18 «Տեղեկատվության ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում»**

ՖՀՄՍ 18-ը կփոխարինի ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

- Կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտները և ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ դասերի՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, ընդհատված գործառնություններ և շահութահարկ: Կազմակերպություններից նաև պահանջվում է ներկայացնել նոր սահմանված գործառնական շահույթի ենթագումարը: Կազմակերպության գուտ շահույթը չի փոխվի:
- Ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեկ ծանոթագրությունում:
- Տրվում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվությունը խմբավորելու վերաբերյալ:

Բացի այդ բոլոր կազմակերպություններից պահանջվում է օգտագործել գործառնական շահույթի ենթագումարը որպես մեկնարկային կետ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության համար՝ անուղղակի մեթոդով գործառնական գործունեության դրամական հոսքերը ներկայացնելիս:

Բիզնեսը դեռևս գնահատում է նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես, շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության կառուցվածքի և ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ կապված: Բիզնեսը նաև գնահատում է ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա, այդ թվում այն հոդվածների համար, որոնք ներկայումս նշվում են որպես «այլ»:

(բ) **Այլ ստանդարտներ**

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բիզնեսի ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

5. Հասույթ

(ա) **Հասույթի ուղղություններ**

Բիզնեսը հասույթը հիմնականում ստանում է հաճախորդներին մատուցվող ծառայություններից:

հազ. դրամ	2024թ.	2023թ.
Հասույթ հաճախորդներին հետ պայմանագրերից	2,162,938	1,989,588
Ընդամենը հասույթ	2,162,938	1,989,588

Բիզնեսի հասույթի գրեթե 81%-ը ձևավորվել է ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություններին մատուցված ծառայություններից (2023թ-ին այս ցուցանիշը կազմել է 68%):

(բ) Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի մանրամասնեցում

Ստորև բերվող աղյուսակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթը ներկայացված է ըստ ծառայություններից հասույթի ճանաչման ժամկետների:

Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հազ. դրամ	2024թ.	2023թ.
Հասույթի ճանաչման ժամկետներ		
Ժամանակի ընթացքում փոխանցված ծառայություններ	2,162,938	1,989,588
Հասույթ հաճախորդներին հետ պայմանագրերից	2,162,938	1,989,588

(գ) Պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրի գծով ակտիվների վերաբերյալ:

հազ. դրամ	Ծնթվ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
«Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի» կազմում ներառված դեբիտորական պարտքեր	13	98,737	95,244
Պայմանագրի գծով ակտիվներ	13	42,642	139,380

Պայմանագրի գծով ակտիվները հիմնականում վերաբերում են այն աշխատանքների դիմաց հատուցում ստանալու Բիզնեսի իրավունքներին, որոնք կատարվել են, սակայն որոնց համար հաշիվ չի ներկայացվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պայմանագրի գծով ակտիվները փոխանցվում են դեբիտորական պարտքերի կազմ, երբ իրավունքները դառնում են ոչ պայմանական, որը սովորաբար տեղի է ունենում, երբ Բիզնեսը հաշիվ է ներկայացնում հաճախորդին:

Պայմանագրի գծով պարտավորությունները հիմնականում վերաբերում են հաճախորդներից ստացված կանխավճարներին (12,127 հազար դրամ՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 195,316 հազար դրամ՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ):

6. Ուղղակի ծախսեր

հազ. դրամ	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ	1,105,257	884,089
Գործուղումները, ներկայացուցչական ծախսեր, համաժողովներ և դասընթացներ	47,664	45,946
Մասնագիտական ծառայություններ	146,853	194,064
Մաշվածություն	57,271	54,449
Այլ ծախսեր	41,629	21,818
	1,398,674	1,200,366

7. Վարչական ծախսեր

հազ. դրամ	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ	226,750	313,151
Ներկայացուցչական և իրացման ծախսեր, համաժողովներ և դասընթացներ, մասնագիտական ծառայություններ	218,127	84,502
Մաշվածություն և օտարված հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի դուրսգրում	12,777	47,247
Այլ ծախսեր	54,349	30,510
	512,003	475,410

8. Ֆինանսական եկամուտ և ֆինանսական ծախսեր

հազ. դրամ	2024թ.	2023թ.
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		
Տոկոսային եկամուտ	17,588	30,785
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ – տոկոսային ծախս	(30,462)	(44,428)
Չուտ օգուտ/(կորուստ) փոխարժեքային տարբերություններից	75,609	(87,301)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ – տոկոսային ծախս	(26,114)	(21,722)
Ֆինանսական եկամուտ/(ծախս)	36,621	(122,666)

9. Շահութահարկի գծով ծախս

Բիզնեսը շահութահարկը վճարում է հայկական ընկերությունների համար գործող 18% դրույքաչափով (2023թ-ին՝ 18%):

հազ. դրամ	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս		
Ընթացիկ տարի	34,458	35,860
Նախորդ տարվա հարկի գծով ճշգրտում	-	(6,820)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	7,122	27,873
Ընդամենը շահութահարկ և ծախս	41,580	56,913

10. Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ	Սարքավորումներ և համակարգիչներ	Տնտեսական գույք և վարձակալված միջոցների բարելավումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	110,199	32,443	61,027	203,669
Ավելացումներ	19,009	12,876	-	31,885
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(11,868)	(2,185)	(50,000)	(64,053)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	117,340	43,134	11,027	171,501
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	117,340	43,134	11,027	171,501
Ավելացումներ	1,773	843	12,708	15,324
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(8,600)	(11,027)	(19,627)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	119,113	35,377	12,708	167,198
Մաշվածություն և արժեզրկումից կորուստներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	88,851	29,627	24,404	142,882
Տարվա մաշվածություն	15,290	3,314	1,747	20,351
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(11,632)	(2,185)	(15,124)	(28,941)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	92,509	30,756	11,027	134,292
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	92,509	30,756	11,027	134,292
Տարվա մաշվածություն	15,008	3,303	1,348	19,659
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(8,600)	(11,027)	(19,627)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	107,517	25,459	1,348	134,324
Հաշվեկշռային արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	21,348	2,816	36,623	60,787
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	24,831	12,378	-	37,209
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	11,596	9,918	11,360	32,874

2024թ-ին 12,391 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը (2023թ-ին՝ 10,617 հազար դրամ) հաշվառվել է ուղղակի գործառնական ծախսերում, իսկ 7,268 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը (2023թ-ին՝ 9,734 հազար դրամ)՝ վարչական ծախսերում:

11. Ներդրումներ

Բիզնեսը 2017 և 2022 թթ. ընթացքում ձեռք է բերել «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Կովկաս և Կենտրոնական Ասիա»-ի մաս կազմող թվով 2 ընկերություն՝ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Կովկաս և Կենտրոնական Ասիա» հողինգային կառուցվածքի անունից և որոշմամբ, հետևաբար, Բիզնեսը հսկողություն չի իրականացնում ձեռքբերված իրավաբանական անձերի նկատմամբ: 2022թ. ձեռքբերումն իրականացվել է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Կովկաս և Կենտրոնական Ասիա» հողինգային կառուցվածքի միջոցների հաշվին՝ ձևավորելով փոխառություն, որի տարեկան տոկոսադրույքը կազմում է 3% և մարումը պայմանագրով նախատեսված է 2026թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Փոխառություն

հազ. դրամ	2024թ.
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,275,440
Փոխառության մարում	(281,212)
Տոկոսային պարտավորության ավելացումներ	30,462
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	(93,675)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	931,015

հազ. դրամ	2023թ.
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,572,277
Փոխառության մարում	(431,749)
Տոկոսային պարտավորության ավելացումներ	44,428
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	90,484
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,275,440

12. Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ծանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերագրելի են հետևյալ հոդվածներին՝

հազ. դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ գումար	
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հիմնական միջոցներ	-	288	(1,517)	(3,733)	(1,517)	(3,445)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ/ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	31,694	39,274	(28,424)	(37,399)	3,270	1,875
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	-	(98,507)	(117,737)	(98,507)	(117,737)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	67,841	97,517	-	-	67,841	97,517
Զուտ հարկային (ակտիվներ)/ պարտավորություններ	99,535	137,079	(128,448)	(158,869)	(28,913)	(21,790)

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գծով ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունը ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում՝ շահութահարկի գծով ծախսերում:

13. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	98,737	95,244
Տրամադրված փոխառություններ	-	8,776
Ավանդներ	1,084	1,949
Պայմանագրի գծով ակտիվներ	42,642	139,380
	142,463	245,349

Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի հետ կապված պարտքային և արժույթային ռիսկերին Բիզնեսի ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 17-ում:

14. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային հաշիվների մնացորդներ	385,438	274,979
Ցպահանջ ավանդներ	198,280	407,939
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում	583,718	682,918

Ցպահանջ ավանդները ժամկետային բանկային ավանդներ են, որոնց մարման ժամկետը գերազանցում է երեք ամիսը՝ ներդրման ամսաթվից, բայց Բիզնեսն իրավունք ունի հետ պահանջել ավանդները ծանուցումից հետո մի քանի օրվա ընթացքում՝ առանց էական տույժերի առաջացման կամ տոկոսների կորստի:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավանդը դոլարային է՝ 4.25% տարեկան տոկոսադրույքով:

Պարտքային և արժույթային ռիսկերին Բիզնեսի ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 17-ում:

15. Կապիտալ և պահուստներ

(ա) Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետոմսերի քանակը, եթե այլ տեղեկատվություն նշված չէ	Սովորական բաժնետոմսեր	
	2024թ.	2023թ.
Հայտարարված բաժնետոմսեր	1,000	1,000
Անվանական արժեք	50,000 դրամ	50,000 դրամ
Թողարկված առ 1 հունվարի	1,000	1,000
Թողարկված առ 31 դեկտեմբերի, ամբողջովին վճարված	1,000	1,000

Սովորական բաժնետոմսեր

Բիզնեսի հայտարարված, թողարկված և ամբողջովին վճարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 1,000 սովորական բաժնետոմսից՝ յուրաքանչյուրը 50,000 դրամ արժեքով:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բիզնեսի բաժնետերերի ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

16. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Առևտրական պարտքեր	199,493	87,387
Պայմանագրի գծով պարտավորություններ (ստացված կանխավճարներ)	12,127	195,316
Հետաձգված ԱԱՀ	100,075	110,413
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	4,437	683
Այլ հարկեր	86,054	75,680
Այլ կրեդիտորական պարտքեր (հաշվեգրված ծախսեր)	26,335	33,832
	428,521	503,311

Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված իրացվելիության և արժույթային ռիսկերին Բիզնեսի ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 17-ում:

17. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Բիզնեսը ենթարկում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- շուկայական ռիսկ:

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն վերը նշված յուրաքանչյուր ռիսկին Բիզնեսի ենթարկվածության մասին, ռիսկերի չափման և կառավարման հետ կապված Բիզնեսի նպատակները, քաղաքականությունը և գործընթացները, ինչպես նաև Բիզնեսի մոտեցումը կապիտալի կառավարմանը: Այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված են վերը նշված ռիսկերին վերաբերող թվային բացահայտումներ:

Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Տնօրենը պատասխանատու է Բիզնեսի ռիսկերի կառավարման համակարգի կազմակերպման և հսկողության համար: Տնօրենը ձևավորել է Ռիսկերի կառավարման խումբ, որը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման քաղաքականության մշակման և հսկողության համար: Բիզնեսը կանոնավոր հիմունքով հաշվետվություններ է ներկայացնում Տնօրենին իր գործունեության վերաբերյալ:

Բիզնեսի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բիզնեսը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների և Բիզնեսի գործունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Դասընթացների և կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով Բիզնեսը նպատակ ունի ստեղծել հսկողության կանոնակարգված և գործող համակարգ, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ պատկերացում ունեն իրենց դերերի և պարտականությունների մասին:

(i) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական կորուստ կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրի կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում հաճախորդներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերի և այլ ներդրումների հետ կապված:

Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի հետ կապված պարտքային ռիսկին իր ենթարկվածություն սահմանափակելու համար Բիզնեսը վճարման առավելագույն ժամկետ է սահմանել մեկ ամիսը բոլոր հաճախորդների համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատում կորպորատիվ հաճախորդների համար

Բիզնեսը պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքին տալիս է պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ այն տվյալների հիման վրա, որոնք օգտագործվում են կորստի ռիսկը կանխատեսելու համար (որոնք ներառում են, սակայն չեն սահմանափակվում հետևյալով՝ արտաքին վարկանիշեր, աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվություններ, կառավարչական հաշվետվություններ, դրամական հոսքերի կանխատեսումներ և հաճախորդների մասին մամուլում հրապարակված տեղեկատվություն), և կիրառելով պարտքային որակի վերաբերյալ փորձագետների դատողությունները: Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական գործոնների հիման վրա, որոնք վկայում են պարտագանցման ռիսկի մասին և համընկնում են այնպիսի գործակալությունների արտաքին վարկանշավորման սահմանումներին, ինչպիսին «Moody's Investor Services»-ն է:

Բիզնեսի գնահատմամբ բոլոր առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր համարվում են ցածր ռիսկ ունեցող: Ելնելով Էականության նկատառումներից և հաշվի առնելով դեբիտորական պարտքերի կարճ ժամկետայնությունը՝ Բիզնեսի կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստներ չեն ճանաչվել:

Բիզնեսը ցածր ռիսկը սահմանում է հետևյալ կերպ.

Ցածր ռիսկ. հաճախորդը մոտ ապագայում ունի պայմանագրային դրամական հոսքերի պարտականությունները կատարելու կայուն հնարավորություն, իսկ ավելի երկար ժամկետում տնտեսական և առևտրային պայմանների անբարենպաստ փոփոխությունները քիչ հավանական է, որ նվազեցնեն պայմանագրային դրամական հոսքերի պարտականությունները կատարելու հաճախորդի կարողությունը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բիզնեսն ուներ 583,718 հազար դրամ գումարով դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (2023թ-ին՝ 682,918 հազար դրամ), որն իրենից ներկայացնում է առավել ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին այս ակտիվների հետ կապված: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պահվում են վստահելի հայկական բանկերում, և Բիզնեսը չի ակնկալում, որ այդ բանկերը չեն կատարի իրենց պարտականությունները:

Բիզնեսի գնահատմամբ ընթացիկ հաշվի գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվել հիմնականում պայմանավորված վերջինիս կարճաժամկետ բնությամբ:

(ii) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բիզնեսը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Բիզնեսի մոտեցումն է ապահովել, որքանով հնարավոր է, բավարար իրացվելիություն սովորական և արտասովոր պայմաններում պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Բիզնեսի համբավը վտանգելու:

Բիզնեսն ապահովում է բավարար միջոցներ իր ֆինանսական գործունեությունն իրականացնելու համար և կանոնավոր կերպով վերահսկում է անհրաժեշտ և բավարար դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների առկայությունը: Բիզնեսն ապահովում է ֆինանսական միջոցների արդյունավետ օգտագործում կամ կազմակերպում է ազատ ֆինանսական միջոցների նպատակահարմար ներդրում:

Ենթարկվածությունն իրացվելիության ռիսկին

Ստորև ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային մարման ժամկետները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ներկայացված են չգեղջված գումարները, որոնք ներառում են գնահատված տոկոսային վճարումները և համախառն փոխատվական պարտավորությունները:

2024թ.	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1 - 6 ամիս	6 - 12 ամիս	12 ամսից 5 տարի	Ընդամենը
հազ. դրամ					
Պարտավորություններ					
Փոխառությունների գծով պարտավորություններ	-	-	-	981,356	981,356
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	67,021	149,040	216,061
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	72,115	-	153,713	-	225,828
Ընդամենը ապագա վճարներ	72,115	-	220,734	1,130,396	1,423,245

2023թ.	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1 - 6 ամիս	6 - 12 ամիս	12 ամսից 5 տարի	Ընդամենը
հազ. դրամ					
Պարտավորություններ					
Փոխառությունների գծով պարտավորություններ	-	-	-	1,311,285	1,311,285
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	94,343	189,946	284,289
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	121,219	-	-	-	121,219
Ընդամենը ապագա վճարներ	121,219	-	9,343	1,501,231	1,716,793

(iii) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկը Բիզնեսի եկամտի կամ ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է շուկայական գների, օրինակ՝ արտադրության փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխությունների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանափակումներում միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց օպտիմալ եկամտաբերություն:

Արժույթային ռիսկ

Արժույթային ռիսկի նկատմամբ Բիզնեսի ենթարկվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր այլ արժույթով արտահայտված վանառքների, գնումների և փոխառությունների հետ: Այդ գործարքները հիմնականում արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով: Ստացված եկամտի զգալի մասն արտահայտված է Բիզնեսի ֆունկցիոնալ արժույթով (ՀՀ դրամով): Հնարավորության դեպքում, գործառնական գործունեությանը վերաբերող վճարումները կատարվում են այն արժույթով, որով արտահայտված է Բիզնեսի մատուցված ծառայություններից ստացվող եկամուտը: Փոխառությունների գծով տոկոսներն արտահայտված են փոխառության արտադրությամբ:

Բիզնեսի քաղաքականության համաձայն՝ պետք է ապահովվի արտադրությամբ արտահայտված այլ դրամային ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված ռիսկի ընդունելի մակարդակ:

Ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին

Ստորև ներկայացված է Բիզնեսի ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին՝ ըստ անվանական գումարների:

հազ. դրամ	Եվրոյով արտահայտված 2024թ.	Այլ արտարժույթով արտահայտված 2024թ.	Եվրոյով արտահայտված 2023թ.	Այլ արտարժույթով արտահայտված 2023թ.
Առևտրական և այլ դերժիտորական պարտքեր	6,029	8,656	36,989	10,947
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	78,052	250,372	22,030	458,552
Փոխառությունների գծով պարտավորություններ	(931,015)	-	(1,275,440)	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(21,350)	(168,385)	(20,317)	(49,637)
Զուտ ենթարկվածություն	(868,284)	90,643	(1,236,738)	419,862

Տարվա ընթացքում կիրառվել արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

ՀՀ դրամով	Միջին փոխարժեք		Սփոթ փոխարժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2024թ.	2023թ.	2024թ.	2023թ.
1 ԱՄՆ դոլար	392.66	392.54	396.56	404.79
1 եվրո	424.88	424.59	413.89	447.9

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում առաջացող ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով Բիզնեսը վերցնում է հաստատուն տոկոսադրույքով վարկեր: Թեև Բիզնեսը չունի այս հարցերը կարգավորող ձևակերպված քաղաքականություն, կիրառվող մոտեցումը թույլ է տալիս որոշ չափով կառավարել տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում առաջացող ռիսկերը: Հաշվետու տարվա ընթացքում Բիզնեսը վարկեր չի վերցրել:

Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքի զգայնության վերլուծություն

Բիզնեսը չի հաշվառում հաստատուն տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքները որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող: Այդ իսկ պատճառով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխությունն ազդեցություն չէր ունենա շահույթի կամ վնասի կամ սեփական կապիտալի վրա: Բոլոր ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ունեն հաստատուն տոկոսադրույք:

(գ) Կապիտալի կառավարում

Բիզնեսի քաղաքականությունը պահանջում է ապահովել կապիտալի կայուն բազա, ինչը թույլ կտա պահպանել ներդրողների, կրեդիտորների և շուկայի վստահությունը և կնպաստի գործունեության հետագա զարգացմանը: Տնօրենը վերահսկում է կապիտալի հատուցումը, որը, ըստ Բիզնեսի սահմանման, իրենից ներկայացնում է գործառնական գործունեության արդյունքը բաժանած ընդհանուր բաժնետիրական կապիտալի:

Բիզնեսը չունի կապիտալի կառավարումը կարգավորող ձևակերպված քաղաքականություն, սակայն ղեկավարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ Բիզնեսի գործառնական և ռազմավարական պահանջները բավարարելու, ինչպես նաև շուկային մասնակիցների վստահությունը պահպանելու համար, որն իրագործվում է դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման, Բիզնեսի հասույթի և շահույթի շարունակական վերահսկման և հիմնականում Բիզնեսի գործառնական գործունեության դրամական հոսքերով ֆինանսավորվող երկարաժամկետ ներդրումների միջոցով: Ձեռնարկելով այս քայլերը՝ Բիզնեսը նպատակ ունի կայունացնել շահույթի աճը:

Տարվա ընթացքում կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Բիզնեսի մոտեցումը չի փոփոխվել: Բիզնեսի նկատմամբ չեն կիրառվում կապիտալին վերաբերող արտաքին պահանջներ:

18. Վարձակալություն

(ա) Բիզնեսը՝ որպես վարձակալ

Բիզնեսը վարձակալում է իր գրասենյակի տարածքը:

(i) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

հազ. դրամ	2024թ.
Մնացորդը առ 1 հունվարի	207,775
Տարվա մաշվածության գումար	(49,866)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	157,909

հազ. դրամ	2023թ.
Մնացորդը առ 1 հունվարի	31,842
Տարվա մաշվածության գումար	(47,923)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	223,856
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	207,775

44,879 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը հաշվառվել է ուղղակի գործառնական ծախսերում, իսկ 4,987 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը՝ վարչական ծախսերում:

(ii) Ծախսերում կամ վնասում հանաչված գումարներ

	հազ. դրամ
2024թ. – Վարձակալություն	
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	26,114
Տարվա մաշվածության գումար	49,866
2023թ. – Վարձակալություն	
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	21,722
Տարվա մաշվածության գումար	47,923

(iii) Վարձակալության գծով պարտավորություններ

հազ. դրամ	2024թ.
Մնացորդը առ 1 հունվարի	218,191
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	26,114
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(68,229)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	176,076
հազ. դրամ	2023թ.
Մնացորդը առ 1 հունվարի	42,648
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	21,722
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(65,797)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ճշգրտում	(4,238)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ավելացումներ	223,856
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	218,191

19. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	
	2024թ.	2023թ.	2024թ.	2023թ.
Ստացված ծառայություններ				
Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող և բաժնետերերի հետ կապակցված կազմակերպություններ	(198,502)	(99,820)	(135,820)	(26,972)

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների բոլոր մնացորդները ենթակա են մարման բանկային փոխանցումով՝ հաշվետու ամսաթվից հետո վեցից տասներկու ամսվա ընթացքում:

2022թ-ին կապակցված կողմը Բիզնեսին տրամադրել է փոխառություն, որի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 11-ում: